

2021-11-18

Dnr: KS 2021/377

Handläggare

Ewa Lundqvist
ewa.lundqvist@vanersborg.se
0521-721155

Mottagare

Finansdepartementet

Svar på remiss: En god kommunal hushållning

Bakgrund

Vänersborgs kommun har erbjudits inkomma med remissvar avseende betänkandet ”En god kommunal hushållning” (SOU 2021)

Sammanfattning av remissvar

Vänersborgs kommun ställer sig positiv till intentionerna i betänkandet men har synpunkter på och/eller avvikande uppfattning i vissa delar. Dessa redovisas under rubrikerna nedan som är hämtade från kapitel 6 i betänkandet.

Yttrande kring vissa av betänkandets delförslag

6.3.1 God kommunal hushållning

Betänkandets förslag: Det nuvarande begreppet God ekonomisk hushållning ersätts med God kommunal hushållning i kommunallagen

Yttrande: Vänersborgs kommun ställer sig tveksam till betänkandets förslag. Det nuvarande begreppet god ekonomisk hushållning är väl inarbetat i kommunsektorn. Då det i grunden inte är någon skillnad mellan nuvarande begrepp och föreslaget begrepp skulle det underlätta att behålla det nuvarande.

6.3.2 Program för god kommunal hushållning

Betänkandets förslag: För att öka långsiktigheten i planering och styrning ska kommuner och regioner upprätta ett tioårigt program för en god kommunal hushållning. Det ska bl.a. innehålla mål och riktlinjer för hur en god kommunal hushållning ska nås. Programmet ska också omfatta de kommunala bolagen, stiftelser och föreningar.

Yttrande: Vänersborgs kommun motsätter sig delvis betänkandets förslag. Förslaget om ett program har fördelar då det kan underlätta att samla styrningen i ett och samma dokument. Tio år är dock ett långt perspektiv som kan vara svårt att överblicka inte minst då det också ska innehålla kommunens koncernperspektiv. Frågan är om det bidrar till en effektivare ekonomistyrning. En mer lämplig tidshorisont kan vara 5 år så att programmet löper över en mandatperiod.

6.4.3 Undantag från kravet att reglera negativa balanskravsresultat samt

6.4.5 Nya balanskravsjusteringar

Betänkandets förslag: Utredningen föreslår två ytterligare elimineringsposter för att komma fram till balanskravsresultatet. Det innebär två nya resultatrader som kopplar balanskravsutredningen till resultaträkningen. Utredningen föreslår vidare att tiden för att återställa ett negativt resultat kan förlängas från tre till sex år.

2021-11-18

Dnr: KS2021/377

Yttrande: Vänersborgs kommun motsätter sig betänkandets förslag om två ytterligare elimineringsposter samt att tiden för återställande av ett negativt resultat förlängs. Det borde i stället vara färre justeringsposter och dessa bör vara tydligare definierade i balanskravsutredningen. Nuvarande definition om att intäkterna ska överstiga kostnaderna är tydlig och pedagogiskt kommunicerbara. När ytterligare elimineringsposter tillämpas för att beskriva kommunens resultat blir det otydligt och svårt att förstå. Att hantera problem med dagens tillämpning avseende redovisning av exploateringsbidrag och investeringsbidrag via balanskravsutredningen är inte rätt väg att gå.

Längsta återställningstid för ett negativt balanskravsresultat bör vara tre år utan möjlighet till undantag. En längre tidsperiod än så gör det allt för komplicerat och svårbegripligt för kommuner med flera år av underskott att fastställa vilket resultat som måste uppnås inför kommande år.

6.5. Resultatreserv, 6.6 Konjunkturutjämnning samt 6.6.2 Resultatutjämningsreserven avvecklas (RUR)

Betänkandets förslag: En resultatreserv införs för ökad flexibilitet i balanskravet, genom att överskott under vissa omständigheter kan sparas och användas senare. Den nuvarande resultatutjämningsreserven avvecklas efter en tioårsperiod med övergångsbestämmelser och ersätts med en statligt finansierad inkomstgaranti vid djupa konjunkturfäll. För de resultatutjämningsreserver som redan har byggts upp föreslår utredningen att det införs övergångsbestämmelser som möjliggör för kommuner och regioner att under en tioårsperiod använda medel ur sin RUR i syfte att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Yttrande: Vänersborgs kommun motsätter sig betänkandets förslag om övergångsbestämmelser under tio år för utnyttjandet av RUR. Att ha två modeller parallellt under så lång tid skapar en otydlighet. En enklare och bättre lösning är att medel i RUR direkt överförs till den föreslagna resultatreserven.

6.6.4 Garantimodell - Statligt finansierad inkomstgaranti

Betänkandets förslag: Den nuvarande resultatutjämningsreserven, RUR, avvecklas och ersätts med en statligt finansierad inkomstgaranti vid djupa konjunkturfäll.

Yttrande: Vänersborgs kommun tycker det är bra med en statligt finansierad inkomstgaranti. Det är dock viktigt att garantin finansieras med nya statliga medel och inte av statens nuvarande budget för kommunsektorn, utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommunerna. Det kan i det här sammanhanget också påtalas problem med hanteringen av de allt fler riktade statsbidragen som försvårar en långsiktig ekonomisk planering. De bör ingå i utjämningsystemet i stället.

6.7.4 Budget, Utgiftsbeslut under löpande budgetår

Betänkandets förslag: Om kommunfullmäktige beslutar om en kostnad eller utgift som inte finansieras inom ramen för budgeterat resultat ska en reviderad budget för kommunen fastställas

2021-11-18

Dnr: KS2021/377

Yttrande: Det är svårt att tolka, utifrån det som är beskrivet i betänkandet, vad det innebär att en reviderad budget ska fastställas. Om det innebär att hela budgetbeslutet måste tas om så är det en allt för tidskrävande process för att kunna hanteras i praktiken under ett pågående budgetår.

6.7.5 Godkännande av årsredovisning, 6.7.6 Uttalande om årsredovisningen i revisionsberättelsen samt 6.7.9 Förändrad delårsrapport

Betänkandets förslag: Delårsrapporten förenklas och tidigareläggs för att öka förutsättningarna att snabbt kunna vidta åtgärder vid eventuella avvikelser från den beslutade budgeten. Årsredovisningen ska godkännas av kommunfullmäktige och det får endast ske om resultat- och balansräkningen är rättvisande. Revisionen ska uttala sig om resultat- och balansräkningen är rättvisande. De föreslagna förändringarna innebär en ökad möjlighet till laglighetsprövning av kommunfullmäktiges beslut om årsredovisningen.

Yttrande: De möjliga förenklingar avseende delårsrapporten som beskrivs, bedöms inte bidra till en förbättrad ekonomistyrning i kommunsektorn. Begreppet rättvisande räkenskaper måste utvecklas så att det stämmer överens med god revisionsred. Kommunfullmäktiges beslut om årsredovisning är liksom budgetbeslutet en viktig del i den kommunala självstyrelsen och bör därför undantas från laglighetsprövning.

6.10 Statistik

Betänkandets förslag: Statistikinsamlingen utvecklas för att möjliggöra en bättre uppföljning av den kommunala ekonomin och regelefterlevnaden.

Yttrande: Vänersborgs kommun stöder förslaget om att komplettera insamlingen av statistik utifrån utredningens förslag men vill påtala vikten av att inte påföra kommunsektorn ytterligare administrativa åtaganden. Insamlingen av fler uppgifter behövs i vissa avseenden medan andra uppgifter kan rensas bort.

Ikraftträdande 20230101

Betänkandets förslag: Ändringarna i kommunallagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.

Yttrande: Vänersborgs kommun motsätter sig betänkandets förslag om en lagändring från 1 januari 2023. För att hinna genomföra de ganska omfattande förändringar som läggs fram i betänkandet bedöms det lämpligare att lagen gäller från och med 1 januari 2024.

Benny Augustsson
Kommunstyrelsens ordförande

Lena Tegenfeldt
Kommundirektör